

ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz

Čj. UOOU-08001/18-14

ROZHODNUTÍ

Předsedkyně Úřadu pro ochranu osobních údajů jako odvolací orgán příslušný podle § 2, § 29 a § 32 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů a podle § 10 a § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád rozhodla dne 13. prosince 2018 podle ustanovení § 152 odst. 6 písm. a), § 152 odst. 5 a § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, takto:

Rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-08001/18-8 ze dne 12. října 2018 se na základě rozkladu obviněné, společnosti _____ se sídlem _____

mění tak, že ve výroku napadeného rozhodnutí se nahrazují slova „*pokuta ve výši 80.000 Kč*“ slovy „*pokuta ve výši 40.000 Kč*“, **ve zbytku se napadené rozhodnutí potvrzuje.**

Odůvodnění

Správní řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů v souvislosti s nedostatečným zajištěním bezpečnosti zpracování osobních údajů bylo zahájeno příkazem Úřadu pro ochranu osobních údajů čj. UOOU-08001/18-3 ze dne 5. září 2018, který byl obviněné, společnosti _____, se sídlem _____

(dále jen „obviněná“), doručen dne 5. září 2018.

Podkladem pro vydání uvedeného příkazu byl protokol o kontrole čj. UOOU-12026/17-14 ze dne 2. května 2018, pořizený podle zákona č. 101/2000 Sb. a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), inspektorkou Úřadu pro ochranu osobních údajů (dále jen „Úřad“) Mgr. et Mgr. Boženou Čajkovou a spisový materiál shromážděný v rámci kontroly provedené u obviněné ve dnech 11. ledna 2018 až 20. července 2018. Příkazem byla obviněná uznána

vinnou ze spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. a byla jí uložena pokuta ve výši 80.000 Kč.

Dne 13. září 2018 byl Úřadu doručen odpor obviněné proti výše uvedenému příkazu. V souladu s § 150 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. byl podaným odporem příkaz zrušen a ve správním řízení bylo pokračováno.

Následně vydal dne 12. října 2018 správní orgán prvního stupně rozhodnutí čj. UOOU-08001/18-8 (dále jen „rozhodnutí“), kterým uznal obviněnou vinnou ze spáchání přestupku podle § 45 odst. 1 písm. h) zákona č. 101/2000 Sb. Tohoto přestupku se obviněná dopustila tím, že auditní záznamy (logy) v nemocničním informačním systému neumožňovaly určit a ověřit, z jakého důvodu bylo do elektronické zdravotní dokumentace nahlíženo a dále tím, že neprováděla pravidelné kontroly přístupů k elektronické zdravotní dokumentaci. Za spáchání tohoto přestupku byla obviněná uložena pokuta ve výši 80.000 Kč. Proti tomuto rozhodnutí podala obviněná řádný rozklad, doručený Úřadu dne 29. října 2018.

Obviněná v podaném rozkladu předně namítá nesprávnou právní kvalifikaci zjištěného skutkového stavu, neboť se, podle svého názoru, nedopustila porušení hmotněprávních ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. Dle obviněné pak nedošlo k naplnění formálních ani materiálních znaků přestupku.

Dále obviněná namítla nezákonnost správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, neboť se, dle jejího názoru, správní orgán prvního stupně náležitě nevypořádal s podklady pro vydání rozhodnutí, zejména listinnými důkazy (a to včetně vyjádření obviněné), jež jsou obsahem správního spisu. Tímto měla být porušena ustanovení správního řádu. Obviněná namítá též zjevně nepřiměřenou výši pokuty, která, podle jejího názoru, není náležitě zdůvodněna v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů, správním řádem a současnou judikaturou.

V závěru svého rozkladu obviněná navrhla, aby předsedkyně Úřadu napadené rozhodnutí zrušila, případně aby rozhodnutí změnila a dle § 40a zákona č. 101/2000 Sb. upustila od uložení pokuty, anebo aby napadené rozhodnutí zrušila a věc vrátila správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání.

Odvolací orgán přezkoumal napadené rozhodnutí v celém rozsahu, včetně procesu, který předcházel jeho vydání a dospěl k následujícím závěrům.

Předně odvolací orgán podotýká, že správní orgán prvního stupně ve výroku rozhodnutí chybně uvedl IČO obviněné. Tato skutečnost však nemá vliv na zákonnost rozkladem napadeného rozhodnutí.

Ohledně aplikace právní úpravy pak odvolací orgán především připomíná, že od 25. května 2018 je účinné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů). Jelikož ke spáchání přestupku obviněné došlo za účinnosti zákona č. 101/2000 Sb., bude řízení probíhat podle předchozí právní úpravy. Důvodem je skutečnost, že předchozí právní úprava je pro obviněnou příznivější, a to vzhledem ke skutečnosti, že obecné nařízení

o ochraně osobních údajů umožňuje oproti zákonu č. 101/2000 Sb. uložení sankce až ve výši 10.000.000 (resp. 20.000.000) eur, nebo 2 % (resp. 4 %) celosvětového ročního obratu. Aplikuje se tak ústavněprávní zásada podle čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle kterého se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán, a pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

K obviněnou namítanému nenaplnění formálního znaku přestupku, odvolací orgán uvádí, že Úřad nestanovuje další požadavky nad rámec § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. ohledně určitosti důvodu pro práci s osobními údaji, jak se mylně obviněná domnívá. V ustanovení § 13 odst. 1 zákona č. 101/2000 Sb. totiž zákonodárce obecně charakterizuje opatření, která jsou správce a zpracovatel povinni přijmout za účelem zabránění neoprávněnému zpracování osobních údajů. Ustanovení § 13 odst. 4 písm. a) – písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. pak dále tato obecná opatření konkretizují pro oblast automatizovaného zpracování osobních údajů, tedy i pro vedení elektronické zdravotnické dokumentace. Jak uvedl správní orgán prvního stupně v napadeném rozhodnutí (viz str. 7), zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování, neobsahuje ustanovení týkající se zabezpečení osobních údajů ve zdravotnické dokumentaci. Pro tento účel se proto užití výše uvedená ustanovení zákona č. 101/2000 Sb. Jak vyplývá ze spisového materiálu, obviněná zpracovává zdravotnickou dokumentaci v listinné podobě i elektronicky v nemocničním informačním systému. Správní orgán prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí dostatečně vysvětlil, proč se v případě vedení elektronické zdravotní dokumentace jedná ze strany obviněné o automatizované zpracování osobních údajů. Obviněná tak měla povinnost přijmout opatření vymezená v § 13 odst. 4 písm. a) – písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. Jak vyplývá z ustanovení § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., je povinností správce či zpracovatele osobních údajů, aby pořizoval elektronické záznamy, které umožní určit a ověřit, kdy, kým a z jakého důvodu byly osobní údaje zaznamenávány nebo jinak zpracovány. Je tedy evidentní, že Úřad na obviněnou neklade žádné zvláštní požadavky nad rámec zákona č. 101/2000 Sb., nýbrž vychází z požadavku vymezeného zákonodárcem. Nelze proto pouze odkázat na obecný a široce formulovaný důvod zpracování osobních údajů pacienta, kterým je poskytování zdravotní péče. Při takto široce formulovaném důvodu by ani nebylo možné zkontrolovat oprávněnost zpracování osobních údajů pacienta v každém individuálním případě, což je smysl ochrany osobních údajů, neboť bez legálního právního titulu podle § 5 odst. 2 resp. § 9 zákona č. 101/2000 Sb. a naplnění podmínky nezbytnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 101/2000 Sb. není zákonné zpracování osobních údajů možné. V daném případě bylo kontrolou zjištěno, že obviněná reálně umožnila nahlížení do elektronické zdravotnické dokumentace i bez uvedení jakéhokoli důvodu. Vzhledem k tomu, že obviněná nebyla schopna na základě logů prokázat důvod zpracování osobních údajů ve všech případech, nýbrž pouze ve většině případů, jak vyplývá ze spisového materiálu, nebyly podmínky § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. dodrženy. Tato povinnost sice byla stanovena v interních předpisech obviněné, nicméně nebyla fakticky vynuocována. Ze spisového materiálu shromážděného v rámci provedené kontroly dále vyplývá, že práce s elektronickou zdravotnickou dokumentací v nemocničním informačním systému se zaznamenává prostřednictvím logů. Z logů je patrné, kdo do elektronické zdravotnické dokumentace přistupoval, kdy, z jakého oddělení, z jaké stanice (oddělení), z jaké místnosti a popis akce (změna, smazání). Logy obsahují také záznam o obecném důvodu přístupu k elektronické zdravotnické dokumentaci, např. příjem z oddělení, práce s dokumentací, přesun k propuštění. Tyto obecné důvody ovšem nejsou zaznamenány u všech přístupů

k elektronické zdravotnické dokumentaci. Pracovat s elektronickou zdravotnickou dokumentací tak fakticky lze i bez zaznamenání důvodu této činnosti.

Argument obviněné, že zdravotnický pracovník je vždy ze zákona vázán mlčenlivostí, což dle názoru obviněné samo o sobě představuje opatření zabezpečující ochranu zpracování citlivých osobních údajů pacientů, považuje odvolací orgán za irelevantní. Jak již bylo výše uvedeno, správce osobních údajů musí splnit podmínky zpracování osobních údajů, které mu ukládá § 13 zákona č. 101/2000 Sb., a to bez ohledu na to, zda mají jeho pracovníci zvláštním zákonem uloženou povinnost mlčenlivosti a bez ohledu na povinnost mlčenlivosti uloženou v § 15 zákona č. 101/2000 Sb. Riziko vyplývající ze zpracování osobních údajů totiž nespočívá pouze v dalším neoprávněném nekontrolovatelném šíření osobních údajů, nýbrž i v jiných formách zpracování osobních údajů, včetně neoprávněného nahlížení na osobní údaje, a to i údaje citlivé, vypovídající o zdravotním stavu pacientů. Jak již uvedl Úřad ve vyřízení námitek obviněné v dané věci, tím, že kontrolovaný nastavil poměrně široce otevřený přístup k elektronické zdravotnické dokumentaci, i bez uvedení důvodu tohoto přístupu (důvod nebyl vynučován), ponechává splnění této povinnosti zcela na svých zaměstnancích.

Obviněná též namítla, že požadavky Úřadu na určitost důvodu pro práci s osobními údaji mohou vést ke značné administrativní zátěži zdravotnického personálu a zpomalení nemocničního informačního systému. Tento argument se ovšem nezakládá na pravdě, neboť ve většině případů důvod zpracování osobních údajů v logu uveden byl. Dle názoru odvolacího orgánu je tedy zřejmé, že pokud obviněná splní podmínky § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb. ve všech, nikoli pouze ve většině případů, tato skutečnost se oproti současnému stavu nemůže projevit výraznou administrativní zátěží zdravotnického personálu. Nadto, jak uvedl správní orgán prvního stupně v odůvodnění napadeného rozhodnutí, u urgentního příjmu lze nastavit předem pravidla tak, že již při přihlášení uživatele do nemocničního informačního systému může dojít k zcela k automatickému „vyplnění“ důvodu práce se zdravotnickou dokumentací a přistoupit k administraci postupu až následně po poskytnutí akutní zdravotní péče, a tudíž nedojde k ohrožení zdraví ani života pacientů.

Ohledně námitek obviněné, že se Úřad v napadeném rozhodnutí nijak konkrétně nevyjadřuje k naplnění materiální stránky přestupku, odvolací orgán konstatuje, že tato skutečnost vyplývá již ze samotného naplnění skutkové podstaty deliktu a je též patrna z odůvodnění rozhodnutí. Odvolací orgán odkazuje v této souvislosti též na rozsudek Nejvyššího správního soudu čj. 1 Afs 14/2011-62 ze dne 30. března 2011, podle něhož: *„I přesto, že jsou správní orgány povinny konkrétní společenskou nebezpečnost deliktu zkoumat, není zpravidla nutno, aby se jí explicitně zabývaly i při odůvodňování svých rozhodnutí. V zásadě totiž platí, že materiální stránka správního deliktu je dána již naplněním skutkové podstaty deliktu. Až ve chvíli, kdy je z okolností případů jasné, že existují takové výjimečné skutečnosti, jejichž nezohlednění by vedlo k výsledku zjevně rozporného s účelem a funkcí správního trestání (tedy ve chvíli, kdy konkrétní společenská nebezpečnost nedosahuje ani minimální hranice typové nebezpečnosti), musí se intenzitou konkrétní společenské nebezpečnosti zabývat i v odůvodnění“.* V tomto případě společenská nebezpečnost přestupku jednoznačně vyplývá z pouhého faktu ohrožení citlivých osobních údajů zpracovávaných obviněnou.

K námitce vágního označení podkladů, ze kterých správní orgán prvního stupně vycházel při svém rozhodování, tvrzeného nevypořádání se všemi argumenty obviněné a nedostatečném

popisu úvah, kterými byl správní orgán prvního stupně veden, odvolací orgán uvádí, že žádné obviněnou tvrzené porušení § 50 odst. 4 a § 68 odst. 3 správního řádu neshledal. Správní orgán prvního stupně řádně označil spisový materiál, který byl podkladem pro jeho rozhodování, rovněž tak popsal skutkový stav vycházející z těchto podkladů. Správnímu orgánu z příslušných právních předpisů zjevně nevyplývá povinnost uvádět u každé dílčí části popisu skutkového stavu konkrétní dokument nebo jeho část, z které vychází. Takový postup by vedl k značnému zneřehlednění celého odůvodnění rozhodnutí a měl by tudíž i dopad na jeho srozumitelnost.

Ohledně obviněnou tvrzené nutnosti uvádět v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně důvod, proč nemá jím uložená sankce likvidační charakter, odvolací orgán konstatuje, že vzhledem k tomu, že obviněná nenamítala likvidační výši pokuty, nevyvstala správnímu orgánu prvního stupně povinnost vypořádat se s touto skutečností v odůvodnění svého rozhodnutí. Dle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, sp. zn. 1 As 9/2008, musí správní orgán pouze „přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.“, nikoliv tedy výslovně uvádět v rozhodnutí, že uložená sankce nemá pro obviněnou likvidační charakter. Přitom, jak dále vyplývá z téhož usnesení, při zjišťování osobních a majetkových poměrů zaleží především na účastníkovi řízení, zda o těchto skutečnostech poskytne správnímu orgánu relevantní informace. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. března 2009, sp. zn. 8 Afs 18/2007, je likvidační pokuta ta, která může zapříčinit ukončení podnikatelské činnosti nebo eliminaci veškeré podnikatelské činnosti sankciovaného subjektu na splácení pokuty. Za likvidační pokutu však není považována ta, která přiměřeným způsobem omezí sankciovaný subjekt v jeho podnikatelské činnosti. Správní orgán prvního stupně pak vzhledem k ekonomickému postavení obviněné důvodně neshledal uloženou sankci jako likvidační.

K obviněnou namítanému nedostatečnému odůvodnění výše uložené sankce odvolací orgán uvádí, že správní orgán prvního stupně uložil sankci v rámci zákonného rozpětí, její výši řádně odůvodnil, včetně uplatnění jednotlivých hledisek při jejím stanovení a též dostatečně zdůvodnil, proč v daném případě nebyly naplněny liberační důvody. Dle názoru odvolacího orgánu však správní orgán prvního stupně při své úvaze nedostatečně přihlédl k relevantním polehčujícím okolnostem, neboť z úředního záznamu o neuložení opatření k odstranění zjištěných nedostatků čj. UOOU-12026/17-20 ze dne 2. srpna 2018 vyplývá, že obviněná závadný skutkový stav již v průběhu kontroly napravila, jelikož upravila svůj informační systém tak, že uživatel je vždy povinen vybrat důvod práce s elektronickou zdravotnickou dokumentací pacienta. Obviněná rovněž vydala příkaz předsedy představenstva k mimořádné kontrole používání uživatelských práv a rozšíření auditu, jehož předmětem je provedení namátkových kontrol a vytvoření systému pro provádění pravidelných kontrol logů.

Odvolací orgán též přihlédl k přiměřenosti výše uložené pokuty vzhledem k jiným, obviněnou namítaným, rozhodnutím postihujícím porušení povinnosti uvedené v § 13 odst. 4 písm. c) zákona č. 101/2000 Sb., ve kterých uložil správní orgán výrazně nižší sankci (sp. zn. UOOU-02069/16, UOOU-00671/13). S přihlédnutím k výše uvedeným skutečnostem proto odvolací orgán rozhodl o změně výše pokuty uložené správním orgánem prvního stupně z částky

80.000 Kč na částku 40.000 Kč. V této souvislosti odvolací orgán připomíná, že takto rozhodnout je možné, jelikož bude vyhověno rozkladu, neboť obviněná namítala nepřiměřenost výše uložené pokuty správním orgánem prvního stupně (viz str. 10 rozkladu) a zároveň nemůže být způsobena škoda žádnému z účastníků řízení. Podmínky ustanovení § 152 odst. 6 písm. a) správního řádu týkající se změny rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v řízení o rozkladu tak byly naplněny.

Závěrem odvolací orgán uvádí, že po celkovém přezkoumání spisového materiálu v souladu s ustanovením § 89 odst. 2 správního řádu neshledal žádný další nesoulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl odvolací orgán tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí se podle ustanovení § 91 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, nelze odvolat.

Praha 13. prosince 2018

otisk úředního razítka

JUDr. Ivana Janů, v. r.
předsedkyně

Za správnost vyhotovení: